

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i högst en månad

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Den remitterade promemorian innehåller förslag till ändringar i följande författningar:

- Inkomstskattelagen (1999:1229),
- Lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
- Socialavgiftslagen (2000:980) och
- Skatteförfarandelagen (2011:1244).

Följande föreslås:

- Avdrag för ökade utgifter för logi, resor, måltider och småutgifter vid tillfällig anställning eller uppdrag på annan ort medges såsom för tjänsteresa om anställningen eller uppdraget är avsett att pågå i högst en månad och avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen är längre än 50 kilometer.
- Förutsatt att tidsperioden och avståndsgränsen är uppfyllda ska arbetsgivare och andra utbetalare inte göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på kostnadsersättningen. Arbetstagaren ska inte ta upp erhållen ersättning i sin deklaration och behöver inte heller yrka avdrag för resor, dubbelt boende och ökade levnadskostnader med motsvarande belopp i sin deklaration. Till följd av att ersättning inte längre är underlag för arbetsgivaravgifter hos arbetsgivaren blir den inte heller underlag för pensionsgrundande eller sjukpenninggrundande inkomst hos arbets- och uppdragstagaren.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Remissen innehåller Skatteverkets promemorior Skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i högst en månad samt Tjänsteställe för tillfälligt anställd personal i offentlig verksamhet under samhällskriser. Vad gäller Tjänsteställe för tillfälligt anställd personal i offentlig verksamhet under samhällskriser medför förslaget, såvitt Regelrådet kan bedöma, endast begränsade effekter för företag. Regelrådets yttrande omfattar därför endast promemorian Skattefri ersättning vid tillfälliga anställningar och uppdrag på annan ort i högst en månad.

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att förslaget avser att förenkla deklarationen för arbetsgivare och arbetstagare samt minska de problem som uppstår vid utbetalning av kostnadsersättningar på grund av svårigheten att fastställa tjänsteställe vid korta anställningar och uppdrag. I detta perspektiv bör förslaget vara fördelaktigt för både privatpersoner och arbetsgivare. Förslaget syftar även till att förbättra den skattemässiga neutraliteten mellan anställningsformer, vilket medför att skattereglerna blir mindre styrande vid valet av anställningsform. Det anges att den bristande neutralitet som finns i dagens regelverk, där arbetstagare med olika anställningsformer beskattas olika i vissa situationer, uppfattas som orättvis av såväl anställda som arbetsgivare. En förbättrad neutralitet bör därmed också verka för att öka förtroendet för skattesystemet.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att enligt förslaget omfattas anställningar där avsikten varit att längden ska uppgå till högst en månad. På så sätt begränsas effekterna av förslaget, som anges vara svårbedömda. Förslagsställaren har också övervägt en alternativ tidsperiod om tre månader för de anställningar som ska omfattas. En sådan tidsperiod bedöms omfatta ungefär dubbelt så många anställda och arbetsgivare, och skulle även ge dubbelt så stora beloppsmässiga effekter för de offentliga finanserna, arbetsgivare och arbetstagare.

Det anges att en mer tillåtande tidsperiod i och för sig skulle förstärka de positiva aspekterna av förslaget, med ytterligare ökad neutralitet mellan anställningsformer och förenklningar för fler anställningar. Förslagets regelförändringar kan ge upphov till beteendeförändringar, både vad gäller längd på anställningar och fördelningen av ersättningen mellan lön och skattefria ersättningar. Mot den bakgrunden gör förslagsställaren bedömningen att en längre tidsperiod skulle öppna upp för större möjligheter till missbruk av reglerna, där anställningar exempelvis staplas på varandra eller arbetstagare roterar mellan flera arbetsgivare, för att på så sätt öka möjligheterna till skattefria ersättning. Enligt förslagsställaren skulle det också vara möjligt att ersättning som i normala fall betalas ut som lön skulle bytas ut mot skattefria ersättning i form av exempelvis traktamenten för vissa grupper på arbetsmarknaden, exempelvis semestervikarier under sommaren. Det anges att en sådan utveckling skulle kunna ge negativa effekter för de offentliga finanserna, men också för de tillfälligt anställda, när ersättningen inte ligger till grund för sociala avgifter och därmed inte heller för sjukpenninggrundande eller pensionsgrundande inkomst. Enligt förslagsställaren skulle problemet troligen vara störst för arbetstagare i utsatt position på arbetsmarknaden, vilket det i många fall kan vara frågan om vid korta, tillfälliga anställningar. Av nämnda skäl har förslagsställaren stannat vid att föreslå en tidsgräns om en månad.

Vidare anges att ytterligare ett alternativ som övervägts har varit att särreglera vissa branscher eller yrken där problemen med dagens regelverk har bedömts vara extra stora. Förslagsställaren har bedömt att det skulle vara en sämre lösning än det förslag som lämnas. Förslagsställaren har även övervägt om problemet kan lösas genom ett ställningstagande, men kommit fram till att det inte är möjligt.

Om någon ändring inte genomförs anges att de problem som har identifierats kommer bestå. Det är svårt att veta hur arbetsmarknaden utvecklar sig framåt i tiden, men sett till hur anställningsformer och anställningslängder förändrats de senaste decennierna förefaller problemen vara ökande snarare än minskande över tid.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet vill framföra följande i denna del. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren motiverat sitt ställningstagande. Regelrådet har dock inte funnit någon anledning till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, varför den kortfattade beskrivningen kan godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen framgår att de föreslagna författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2022. I promemorians avsnitt 5 finns exempelvis beskrivningar av när arbetet i fråga ska ha utförts och när ersättningen ska ha betalats, i förhållande till ikraftträdandedatumet. Det framgår att Skatteverket inte kan se några hinder mot att bestämmelserna träder i kraft vid en annan tidpunkt än vid ett årsskifte, vilket innebär att den föreslagna ändringen kan träda i kraft tidigare eller senare än den föreslagna tidpunkten.

I konsekvensutredningen framgår även att Skatteverket kommer att få en engångskostnad för uppdatering av information på sin hemsida, broschyrer och informationsinsatser i samband med att reglerna införs.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det finns visserligen resonemang, men av mer teknisk karaktär, kopplat till tidpunkten för ikraftträdande. Det hade varit önskvärt att se mer av förslagsställarens resonemang kring vilken tidpunkt som kan anses lämplig, och om några särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande. För detta ärende kan dock beskrivningen godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms påverka 6 000 arbetsgivare som idag betalar ut sådan skattepliktig kostnadsersättning som föreslås bli skattefri. Av dessa bedöms cirka 90 procent vara privata företag.

Vidare anges att av de företag som bedöms ha betalat ut sådan ersättning som omfattas av förslaget under 2019 utgör mikro- (färre än 10 anställda) och små (mellan 10 och 50 anställda) företag ungefär 30 respektive 40 procent, medan medelstora (50–250 anställda) och stora företag (fler än 250 anställda) utgör 20 respektive 10 procent. I princip berörs alla branscher, dock särskilt bemanningsbranschen, egenanställda, frilansare och andra uppdragstagare som tar tillfälliga uppdrag, exempelvis idrottsdomare och tolkar.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att för de företag som i dag betalar ut sådan skattepliktig ersättning som föreslås bli skattefri kommer den administrativa bördan att minska, eftersom det inte alltid blir nödvändigt att bedöma vilken ort som är tjänsteställe. Vidare anges att i den utsträckning arbetsgivare i dag kompenserar tillfälligt anställda för de skattekostnader som kostnadsersättningar medför genom lönepåslag blir administrationen också avsevärt enklare och kostnaderna lägre, när det inte uppstår någon skattekostnad att kompensera för. Förslagsställaren anger att det inom ramen för detta arbete inte har varit möjligt att kvantifiera omfattningen av sådana ersättningar i ekonomin i stort.

Förslagsställaren anger att huvuddelen av de företag som omfattas av den förenkling som förslaget innebär är relativt små företag och att det troligtvis också är bland dessa företag som de administrativa kostnaderna kan vara av störst vikt. I större organisationer kan det oftare finnas upparbetade rutiner för att hantera tillfälliga anställningar.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Ett förslags påverkan på företagens administrativa kostnader ska vanligen beskrivas såväl kvalitativt som kvantitativt. I det nu remitterade ärendet är beskrivningen mer övergripande och endast kvalitativ. Regelrådet har visserligen inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens beskrivning, men anser att det hade varit önskvärt med även en kvantifierad beskrivning. Med anledning av förslagets karaktär kan dock utelämnade kvantifieringar godtas för detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att av de ersättningar motsvarande 35 miljoner kronor som bedöms bli skattefria bedöms privata företag stå för 31 miljoner kronor. Det innebär att kostnaderna i form av arbetsgivaravgifter bedöms minska med 31,42 procent av denna summa, det vill säga 10 miljoner kronor. Eftersom ersättningen till de anställda i form av lön i huvudsak lär bestämmas av allmänna lönenivåer i samhället bedöms någon övervältring av de minskade kostnaderna i form av högre lön för de anställda inte ske. Vad gäller verksamhetspåverkan framgår det av konsekvensutredningen att förslaget innebär en förenkling av skattereglerna för sådana anställningar och uppdrag som omfattas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att det idag förekommer att arbetsgivare – medvetet eller omedvetet – felaktigt betalar ut sådan ersättning som omfattas av förslaget som om den vore skattefri. Dessa arbetsgivare kommer nu att kunna fortsätta betala ut ersättning på samma sätt, men med lagligt stöd och utan risk för att påföras både skatt och skattetillägg vid kontroller. Problemet bedöms generellt sett inte vara stort, men kan i vissa branscher verka snedvidande för konkurrensen och bidra till att undergräva förtroendet för skattesystemet. Det har exempelvis framförts till Skatteverket att arbetsgivare i bemanningsbranschen upplever att medvetna eller omedvetna felaktiga utbetalningar av skattefria kostnadsersättningar blir en konkurrensfördel för vissa arbetsgivare när det gäller att attrahera arbetstagare.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Av promemorian framgår det att förslaget bedöms leda till ett ökat förtroende för skattesystemet. Dagens regler, där det finns en bristande neutralitet mellan anställningsformer vid korta anställningar och uppdrag, uppfattas ofta som orättvist och ologiskt. Det anges att även om den bristande neutraliteten finns kvar vid kortare anställningar som är längre än en månad, verkar förslaget för att minska den bristande neutraliteten.

I övrigt har Regelrådet inte kunnat utläsa någon beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att huvuddelen av de företag som omfattas av den förenkling som förslaget innebär är relativt små företag. Det anges troligtvis också vara bland dessa företag som de administrativa kostnaderna kan vara av störst vikt, eftersom det i större organisationer oftare kan finnas utarbetade rutiner för att hantera tillfälliga anställningar.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Såvitt Regelrådet har kunnat utläsa har förslagsställaren inga specifika resonemang kring om särskilda hänsyn kan tas till små företag vid reglernas utformning, däremot framgår det att den nu föreslagna förenklingen sannolikt är till störst vikt för små företag. Med anledning av förslagets karaktär kan beskrivningen godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet bedömt samtliga delaspekter i konsekvensutredningen som godtagbart beskrivna.

Vid en sammantagen bedömning finner därför Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 28 april 2021.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Hans Peter Larsson, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande